

ประวัติศาสตร์ และศิลปกรรมท้องถิ่น สรรค์สร้างผลิตภัณฑ์

เพียงพิศ ชะโกทอง

ผลิตภัณฑ์ทางภูมิปัญญาในปัจจุบันมุ่งเน้นทางการตลาดมากกว่าจิตวิญญาณ ทำให้งานขาดเสน่ห์ของความเป็นชุมชนชนบท วัฒนธรรมประเพณี และธรรมชาติซึ่งคนเมืองใหญ่มีความต้องการและโยยหาดีดอยากไปสัมผัส จะเห็นได้ว่าผลิตภัณฑ์ในปัจจุบันมีความคล้ายคลึง และรูปแบบที่เหมือนกัน ถ้าผลิตภัณฑ์สามารถดึง “เรื่องราว” และบริบทที่ประกอบกันขึ้นมาเป็นผลิตภัณฑ์ ก็จะแก้ปัญหาความซ้ำซากและการลอกเลียนแบบกันไปได้มาก เพราะไม่มีชุมชนใดหรือท้องถิ่นใดที่มีความเหมือนกันในทุกด้าน แต่ละที่ย่อมมีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นทำให้ท้องถิ่นสามารถสร้างเศรษฐกิจสร้างสรรค์ให้กับชุมชน

เศรษฐกิจสร้างสรรค์ เป็นการพัฒนาระบบเศรษฐกิจโดยใช้ความคิดสร้างสรรค์บนฐานขององค์ความรู้ ทรัพย์สินทางปัญญา และการศึกษาวิจัยซึ่งเชื่อมโยงกับวัฒนธรรม พื้นฐานทางประวัติศาสตร์การสั่งสมความรู้ของสังคม เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อใช้ในการพัฒนาธุรกิจ การผลิตสินค้าและบริการในรูปแบบใหม่ ซึ่งสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจหรือคุณค่าทางสังคม (พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน), ๒๕๖๑)

อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ของประเทศไทย ประกอบด้วย ๑๕ สาขา คือ ๑) งานฝีมือและหัตถกรรม ๒) ดนตรี ๓) ศิลปะการแสดง ๔) ทักษะศิลป์ ๕) ภาพยนตร์ ๖) การแพร่ภาพและกระจายเสียง ๗) การพิมพ์ ๘) ซอฟต์แวร์ ๙) การโฆษณา ๑๐) การออกแบบ ๑๑) การให้บริการด้านสถาปัตยกรรม ๑๒) แฟชั่น ๑๓) อาหารไทย ๑๔) การแพทย์แผนไทย ๑๕) การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ของประเทศไทยประกอบด้วย 15 อุตสาหกรรม จำแนกออกเป็น

ภาพที่ ๑ การจำแนกกลุ่มของอุตสาหกรรมสร้างสรรค์

ตัวอย่างผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์ที่ออกแบบจากเรื่องราวทางประวัติศาสตร์, ความเชื่อ, ความศรัทธา, เรื่องเล่า, ศิลปกรรม, วัฒนธรรม และประเพณี จาก ๒ ชุมชน

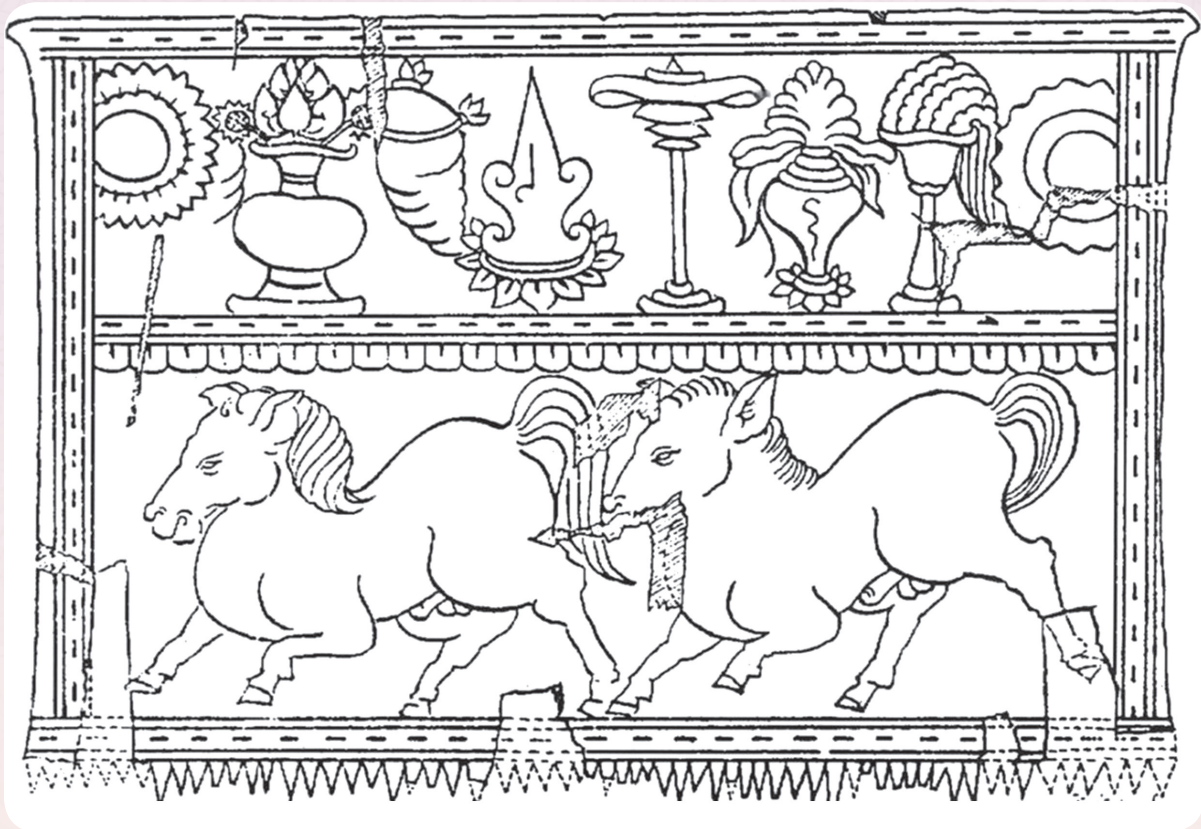
ชุมชนจันเสน เป็นเมืองโบราณสมัยทวารวดีตอนต้นที่เก่าแก่ที่สุดแห่งหนึ่งในลุ่มน้ำเจ้าพระยา บริเวณเมืองโบราณนี้ได้มีการขุดค้นพบโบราณวัตถุจำนวนมาก หลักฐานทางโบราณคดีดังกล่าวเป็นสิ่งยืนยันถึงประวัติศาสตร์ความเป็นมาที่ยาวนานของชุมชน สร้างความภาคภูมิใจให้กับคนในท้องถิ่น นำไปสู่ความร่วมมือร่วมใจของคนในชุมชนในการช่วยกันเก็บรักษาสิ่งของ และบอกเล่าเรื่องราวต่าง ๆ เหล่านี้ให้คนทั่วไปได้ทราบ

หลักฐานทางโบราณวัตถุที่ค้นพบของชุมชนจันเสน

ภาพที่ ๒ หวังาช้าง

ในดินแดนไทย พบหลักฐานหวิที่เก่าที่สุดในขณะนี้ เป็นหวิทำมาจากงาช้างที่นำเข้ามาจากอินเดีย พบที่เมืองโบราณจันเสน อำเภอดงขี้เหล็ก จังหวัดนครสวรรค์ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๑-๒๕๑๒ เมื่อตรวจสอบอายุของหวิ ปรากฏว่ามีอายุถึง ๒,๐๐๐ ปีมาแล้ว สภาพของหวินั้นชำรุดแตกหักตรงบริเวณซี่ และด้านบนมีการทำภาพสลัก อยู่ทั้ง ๒ ด้าน ลวดลายที่ทำนั้น มีนักวิชาการสันนิษฐานว่า ลวดลายนั้นเปรียบเทียบกับศิลปะอินเดียภาคใต้ แบบอมราวดี (พุทธศตวรรษที่ ๖-๘) ส่วนลวดลายนั้นแบ่งเป็น ๒ ด้าน ด้านหนึ่งเป็นรูปหงส์ อีกด้าน จะแบ่งเป็นลาย ๒ แถว ด้านบนเป็นสัญลักษณ์มงคล ๘ อย่างตามคติอินเดีย โดยเรียงลำดับจากซ้ายมาขวา ดังนี้ พระอาทิตย์ (หรือพระจันทร์) หม้อปูลณฆฎะ รวงผึ้ง ศรีวัตสะ ฉัตร สังข์ แส้จามร และพระจันทร์ (หรือพระอาทิตย์) และมีลายรูปม้าอยู่ด้านล่าง (รุ่งโรจน์ ธรรมรุ่งเรือง.๒๕๕๖)

ภาพที่ ๓ หวิงาช้าง

จากลวดลายที่เกิดจากโบราณวัตถุที่เกิดในสมัยทวารวดี นำมาลวดลายที่แสดงถึงความมงคล นำมาออกแบบเป็นผลิตภัณฑ์กระเป๋าหนัง และของที่ระลึกในสร้างรายได้ให้กับชุมชน

ภาพที่ ๔ กระเป๋าหนังใส่เอกสาร

ที่มาของลวดลายนำมาออกแบบ เป็นลวดลายที่เกิดขึ้นในสมัย พ.ศ. ๕๔๓ - ๗๙๓ อยู่บนหวิ มีการ ตกแต่งด้วยลายสลักอย่างงดงาม เป็นหงส์ซึ่งมีขนเป็นลายคล้ายดอกไม้ทำอย่างวิจิตร เป็นแบบอมราวดี นักวิชาการสันนิษฐานว่า ผู้ที่ใช้ลายนี้ก็จะเกิดความเป็นสิริมงคลต่อตนเอง หรืออาจจะใช้ประกอบพิธีกรรม ทางศาสนา ชุมชนที่ตำบลตาคลี จังหวัดนครสวรรค์

ภาพที่ ๕ กระเป๋าหนังใส่เงิน

ลวดลายนี้เกิดขึ้นระยะที่ ๕ (พ.ศ. ๑๑๙๓ - ๑๓๑๘) อยู่บนเครื่องปั้นดินเผา เดิมเป็นไหตบแต่ง ลวดลายที่ประทับลงไป ลวดลายที่มาใช้ออกแบบ กระเป๋าสตางค์เป็นนักรบกำลังวิ่ง ลวดลายเหล่านี้ เกี่ยวข้องกับทางด้านศาสนา หรือทางโลก พบที่ จันเสน และลพบุรีเท่านั้น ที่ค้นพบที่จันเสนจะมีความเก่าแก่มากกว่าลพบุรี

ภาพที่ ๖ พวงกุญแจหนัง

ลวดลายนี้เกิดขึ้นระยะที่ ๕ (พ.ศ. ๑๑๙๓ - ๑๓๑๘) อยู่บนเครื่องปั้นดินเผา เดิมเป็นไหตบแต่ง ลวดลายที่ประทับลงไป ลวดลายที่มาใช้ออกแบบ พวงกุญแจเป็นรูปสิงโต เป็นเครื่องหมายของความ รุ่งเรืองและความมียศถาบรรดาศักดิ์ยังมีอำนาจจัด ปิศาจและสิ่งชั่วร้ายทั้งช่วยให้มีฐานะและชื่อเสียง สิงโตช่วยป้องกันสิ่งเลวร้ายที่เข้ามาสู่ภายในบ้าน ช่วยคุ้มครองให้ร่มเย็นเป็นสุข ปราศจากการรบกวน ของภูตผีปีศาจ คุณไสยมนต์ดำและคนพาล และจะ ช่วยหนุนส่งวาสนาให้รุ่งเรืองขึ้นด้วย ลวดลายมีความ เป็นสิริมงคลต่อตนเอง หรืออาจจะใช้ประกอบ พิธีกรรมทางศาสนาเกี่ยวข้องกับทางด้านศาสนา

เพื่อให้ลวดลายศิลปะโบราณที่ถูกขุดพบขึ้นในจังหวัดนครสวรรค์ ไม่เกิดการสูญหาย ได้นำต่อยอดทุนทางวัฒนธรรมสู่การสร้างมูลค่าทางสังคมและเศรษฐกิจ โดยพัฒนาศิลปะลวดลาย สร้างสรรค์ผลงานลงบนกระเป่าหนัง ที่มีความทนทานอยู่นานจนถึง ๑๐-๑๕ ปี การใช้สีหนังโทนอิฐเป็นสีเครื่องปั้นดินเผาที่ถูkc้นพบให้สอดคล้องกับภาชนะดินเผาซึ่งส่วนมากแข็งแกร่ง และมีสีดำ บางชิ้นมีสีสด และเป็นมัน (สีแดง สีส้ม สีเหลือง และสีน้ำตาล)

ชุมชนเกาะหงษ์ ต.ตะเคียนเลื่อน ในเขต อ.เมือง จ.นครสวรรค์ ชุมชนเกาะหงษ์มีความเก่าแก่มากกว่า ๒๐๐ ปี ตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา มีเรื่องเล่าชื่อเกาะหงส์ ๒ เรื่องเล่าดังนี้

เรื่องเล่าเรื่องแรก มีเสาหงส์ตั้งอยู่บริเวณริมแม่น้ำ ชาวบ้านสมัยก่อนใช้การเดินทางสัญจรทางเรือ เมื่อมาถึงบริเวณวัดได้เห็นเสาหงส์ที่เป็นหินลอยไปบนอากาศ มีความตกใจก็มีเสียงออกมาว่าเหาะหงส์ เมื่อลอยเรือผ่านมาถึงบริเวณวัดจึงเรียกว่าวัดเหาะหงส์ จึงเพี้ยนมาเป็นวัดเกาะหงษ์ เช่นเดียวกับปากน้ำโผล่ เป็นปากน้ำโพ

เรื่องเล่าเรื่องที่สอง ทำไมชื่อว่าวัดเกาะหงส์ เพราะว่าภูมิประเทศมีเกาะกลางน้ำ มีต้นกูระหงษ์อยู่ที่หลังเกาะ อีกตำนานหนึ่ง จึงชื่อว่าวัดเกาะหงษ์ เพราะมีต้นกูระหงษ์ เนื่องจากวัดเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนในชุมชน จึงเรียกชุมชนแถวนี้ว่าชุมชนเกาะหงส์

ภาพที่ ๗ เสาหินรูปหงส์สัญลักษณ์ของชุมชน

ภาพที่ ๘ โค้งน้ำเมื่อล่องเรือขึ้นมาจากกรุงเทพ

สถานที่สำคัญ

วัดเกาะหงษ์เป็นวัดเก่าแก่กว่า ๒๐๐ ปี ตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ตั้งในปี พ.ศ. ๒๓๓๖ ยังคงเหลือสถาปัตยกรรมที่สำคัญคือวิหาร (โบสถ์เก่า) ลักษณะศิลปะอยุธยาตอนปลาย-รัตนโกสินทร์ตอนต้น ภายในมีภาพจิตรกรรมฝาผนังรูปเทพชุมนุมหลายองค์เขียนต่อเนื่องกันไปแบบงานจิตรกรรมสมัยอยุธยา ลักษณะฝีมือช่างหลวง มีหน้าบรรณ ปั้นลวดลายของปูนปั้นโบราณ ยักษ์เล็กพระ อีกด้านหนึ่งก็เป็นหน้าบรรณเรื่องราวของนารายทรงครุฑ หรือนารายทรงสุบรรณ ฝีมือการปั้นคนโบราณ โดยจะใช้แกะเป็นไม้ก่อน แล้วจึงทำเป็นโครงร่าง แกะสลักไม้ แล้วเอาปูนไปเผาเป็นปูนปั้น แล้วก็ยกขึ้นไปติดที่जूว ดังนั้น โบราณสถานที่นี้ถือว่าเป็นโบราณสถานแห่งหนึ่งที่สำคัญ ในหนังสือได้บันทึกว่าโบสถ์หลังนี้สร้างเมื่อ ค.ศ. 1155 แต่ถ้าเปรียบเป็น พ.ศ. ไปตรงกับ พ.ศ. 2336 สร้างหลังเสียกรุงศรีอยุธยาโบสถ์หลังนี้ ดังนั้นเราจะเห็นว่ารูปทรงต่าง ๆ ของโบสถ์หลังนี้เป็นรัตนโกสินทร์ตอนต้น เพราะว่ามีเรื่องราวรามเกียรติ์มาเกี่ยวข้องด้วย ทรงโบสถ์ก็เป็นอยุธยา เป็นโบสถ์เสากลม อีกด้านหนึ่งทางประตูเข้าทิศตะวันตกก็จะเป็น ด้านประตูทางเข้ารอยพระพุทธรูปบาท ๔ รอย

ปั้นติดผนังโบสถ์ นับว่าเป็นโบสถ์ที่ไม่มีโบสถ์ที่ไหนทำเรื่องของปั้นพระพุทธรูป ๔ รอย ทว่าที่นี่เป็นหลังแรก
ของนครสวรรค์ ส่วนมากการปั้นพระบาท ๔ รอยติดผนังโบสถ์ ชาวบ้านมีความเชื่อว่าที่ไหนมีรอยพระบาท
ที่นั่นพระพุทธรูปหรือศาสนาพุทธ ได้เสด็จลงมาสอนศาสนาแล้ว ดังนั้นจะเข้าโบสถ์หลังนี้ ต้องเข้าด้านตะวันตก
ปิดทองรอยพระบาทแล้วจึงเข้ามาไหว้พระ จึงเห็นว่ารอบ ๆ โบสถ์ จะมีโบราณสถานที่สำคัญ เช่น เจดีย์ การปั้น
แบบโบราณที่หน้าบรรณ แล้วก็ภาพเขียนสี ที่โบสถ์ คือ ดาวเพดาน เป็นสีฝุ่นแบบโบราณ แล้วจะรู้ว่าโบสถ์
หลังนี้เป็นสมัยอยุธยาตอนต้นหรือตอนปลาย ให้สังเกตจากสีที่ใช้กัน ถ้าเราเจอสีที่รูปวาดเพียง ๓ สีเป็นอยุธยา
ตอนต้น ถ้ามันมากกว่า ๓ สี มันคืออยุธยาตอนปลาย โบสถ์หลังนี้เป็นอยุธยาตอนปลาย มันประมาณ ๗ สี
ที่เขียนฝาผนัง ดูอีกอย่างก็คือ รูอิฐ ถ้ากว้างประมาณ ๑ คืบ ยาว ๑ ศอก อิฐอยุธยาตอนปลาย ในโบสถ์หลังนี้
ก็ปูพื้นให้อิฐอยุธยา อิฐดินเผา โบสถ์หลังนี้ได้บูรณะในปี ๒๕๔๘

จากเรื่องเล่าของชุมชน และลวดลายจิตรกรรมบนเพดาน นำแนวคิดมาออกแบบผลิตภัณฑ์ที่เข้ากับ
สถานการณ์ covid ๑๙ เป็นผลิตภัณฑ์หน้ากากอนามัยทำมาจากผ้าโดยให้ชุมชนเป็นผู้ผลิตสร้างรายได้ให้กับ
ชุมชน แสดงถึงอัตลักษณ์ชุมชนได้เป็นอย่างดี

ภาพที่ ๙ หน้ากากผ้าลายหงส์

วิถีชีวิตชุมชน

ส่วนใหญ่เมื่อก่อนนี้ การดำรงอยู่ของวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ ถ้าเดินทางไปนครสวรรค์ ไปตลาดปากน้ำโพ ต้องไปทางเรือ มีเรือโดยสาร มาจากทางท่าซุด โกรกพระ ส่วนมากจะขายของผลไม้ พืชผลที่จะไปขายที่ตลาด ปากน้ำโพก็จะรอเรือ เรือมารับ ถ้าไปเข้ามีดจะจุดจะเทียนไว้ที่หัวสะพาน สะพานไม้ เรือโดยสารมาเห็น ตะเกียงมีไฟก็จะหยุด รับไป การเดินทาง ไม่มีทางรถอย่างนี้ ภูมิศาสตร์ของตำบลตะเคียนเลื่อน เป็นพื้นที่ราบลุ่ม ถึงฤดูน้ำมาเนี่ย น้ำท่วมประมาณเดือน ๑๐ ส่วนน้ำท่วมจะเกิน ๕๐% น้ำท่วม ผ่านตามหนองลำคลอง ช่วงนั้น ชีวิตความเป็นอยู่ว่างก็จะไปเล่นเรือซ้อมเรือที่นี้การทำมาหากิน บ้านเกาะหงษ์ ภูมิปัญญาพื้นบ้าน ทอเสื่อหวาย เสื่อคอมเสื่อยาว เสื่อเล็ก ก็ออกขายทั่วไป เป็นเสื่อหวาย โดยใช้ปอ หวายโดย หวายใช้ข้อม หวายน้ำ มาใช้เป็นวัสดุ เนื่องจากปัจจุบันวัสดุหายาก ไปอยู่เขตป่าสงวนหวงห้าม จึงไม่ได้ทำกันมีบางพื้นที่ ยังหลงเหลือ อยู่บ้างเล็กน้อย แต่ก็ไม่ได้ทำเป็นอาชีพ พื้นเพเมื่อก่อนเนี่ย จะทอเสื่อไว้กันเกือบทุกบ้าน ที่นี้ยังมีภูมิปัญญา ช่างฝีมือ ช่างเฟอร์นิเจอร์ ช่างไม้เครื่องเรือน ช่างต่อเรือ บ้านที่อยู่ริมแม่น้ำ ผู้คนจะมากน้อยก็จะไม่ไปทำอะไร ทำสวน ก็จะประกอบอาชีพทำเครื่องไม้เครื่องเรือน ช่างฝีมือส่วนใหญ่ ที่บ้านเกาะหงษ์ เดิมเลยรุ่นปู่รุ่นคุณพ่อ ก็จะเป็นช่างทำเรือ ฟันเรือทำเรือจากกำแพง ลองมาขายคนอยุธยาซื้อ ซื้อเรือนี้ไปใช้ เรือหมูที่นี้ไปใช้ ดั้งเดิม ที่มาของการชุดเรือยาว ทำเรือ นอกจากภูมิปัญญาทำเรือชุดเรือ ทอเสื่อหวาย ช่วงปัจจุบันนี้ อาชีพช่างไม้ ช่างเฟอร์นิเจอร์ก็ยังมีอยู่ มีอยู่หลายๆแห่งหลาย ๆ ที่ หลาย ๆ หมู่บ้าน ก็ยังรับทำเฟอร์นิเจอร์เครื่องไม้ เครื่องมืออยู่ อาชีพหลักของชาวบ้านปัจจุบัน อาชีพทำกล้วยไข่ ผลไม้ก็มีเป็น กระท้อนมะม่วง ขนุนมะนาว ส้ม บางส่วนมีมังคุด ที่นี้ก็มี ที่มากที่สุดก็จะเป็นกล้วยไข่ กล้วยไข่ฝักซี ข้าวโพดหวาน ข้าวโพดแปง กล้วยไข่ที่นี้ จะขึ้นชื่อ มากด้วยความสวย ความสวยดินดีน้ำดีสมบูรณ์ ลูกจะสวย ประกอบอาชีพกันมาทุกหมู่บ้าน พื้นที่ กล้วยไข่จะมี มากกว่าพืชผลชนิดอื่น การทำมาหากินความเป็นอยู่

การปลูกกล้วย

กล้วยของในชุมชน จะปลูกกล้วยเป็นฤดู พอ ๖ เดือนตกเครือ ๘ เดือนจะตัดเรียกการปลูกกล้วยนี้ว่า “การปลูกปี” ปีก็คือช่วงพฤศจิกายน ธันวาคม มกราคม กุมภาพันธ์เป็นช่วง ปลูกกล้วย มีนาเป็นช่วงปลูก พอเสร็จเรียบร้อยแล้วก็มี เมษายน พฤษภาคม มิถุนายน จะรอน้ำ เสร็จเรียบร้อยแล้วจะต้องให้ตกเครือภายใน ๖ เดือน ๖ เดือนแล้วจะตกเครือเสร็จเรียบร้อยแล้วอีก ๔๕ วันก็จะตัดกล้วยได้ เมื่อก่อนน้ำจะท่วมทำให้กล้วยโดน แชน้ำ เนื่องจากพื้นที่ชุมชนจะมีน้ำล้อมรอบเป็นแม่น้ำเจ้าพระยา ปลูกกันมาเป็นร้อยปี

นอกจากนั้นกล้วยยังสามารถนำมาทำแกงหยวกใช้น้ำพริกแกงเผ็ด ปลาย่าง ปลาย่างแล้วเอามาตำ ตำ ๆ แล้วเอาน้ำพริกไปผัดกับกะทิ ให้มันหอม ต้มหยวกให้มันยุ่ย ต้มหยวกเสร็จนำมาแกง แกงเสร็จเรียบร้อยแล้ว พอสุก นำใบชะพลูที่เราหันผอยไว้หั่นซอยใส่ลงไปแกง รสชาติกินเหมือนประเภทแกงคั่วหอย หอยขม

จากวิถีชีวิตชุมชนของคนในชุมชนเป็นช่างฝีมือ และมีการปลูกหวายน้ำแต่ได้เกิดการสูญหาย ไม่มีคนในชุมชนปลูก จึงนำวัสดุหวายมาออกแบบเพื่อเป็นการกระตุ้นให้คนในชุมชนกลับมาปลูกและอนุรักษ์หวายน้ำอีกครั้ง จึงทำต้นแบบผลิตภัณฑ์เพื่อให้ชุมชนเห็นคุณค่าว่าสามารถนำไปขายเสริมสร้างรายได้อีกทางหนึ่ง แสดงถึงอัตลักษณ์ของชุมชน การออกแบบกระเป๋าให้ต้องคำนึงถึงรูปแบบ สี สันสวยงาม น่าใช้ ตรงตามรสนิยมของกลุ่มผู้บริโภคเป้าหมาย เป็นวิธีการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ที่ได้รับความนิยม

ภาพที่ ๑๐ กระเป๋าตังค์จากวัสดุหวายน้ำ

ภาพที่ ๑๑ กระเป๋าถือจากวัสดุหวายน้ำ

ภาพที่ ๑๒ กระเป๋าถือจากวัสดุหวายน้ำ

ผลิตภัณฑ์อีกหนึ่งชนิดที่เกิดจากวิถีชุมชน เนื่องจากชุมชนมีอาชีพปลูกกล้วยและนำผลผลิตมาขาย แต่ประโยชน์ของต้นกล้วยมีหลากหลายสามารถนำมาใช้ให้เกิดคุณค่าทุกส่วนของต้นกล้วย จึงนำมาทำเป็น กระดาษใยกล้วย และเชือกจากต้นกล้วย นำมาทำเป็นผลิตภัณฑ์ได้หลากหลายประเภท

ภาพที่ ๑๓ สมุดจากกระดาษเยื่อกล้วย

จากการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากเรื่องราวของท้องถิ่น ทำให้ผลิตภัณฑ์มีอัตลักษณ์ของชุมชน ซึ่งเป็นเสน่ห์ดึงดูดให้ผู้บริโภคต้องการซื้อ และยังให้เห็นความเป็นมาของชุมชน ทำให้ผลิตภัณฑ์ที่ออกมา มีคุณค่า ไม่เกิดการลอกเลียนแบบ เพราะแต่ละชุมชนมีเอกลักษณ์ของตนเอง ทำให้เห็นจิตวิญญาณของชุมชน ที่สามารถสืบสานภูมิปัญญา และพัฒนาต่อยอดให้เข้ากับชีวิตประจำวัน จะทำให้ประวัติศาสตร์ วิถีชุมชนท้องถิ่น ภูมิปัญญา และประเพณีวัฒนธรรมไม่สูญสิ้นไป

เอกสารอ้างอิง

การสัมมนาประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมท้องถิ่นจังหวัดนครสวรรค์. (๒๕๒๗). นครสวรรค์ ; รัฐกิจกลาง.
นครสวรรค์ : วิทยาลัยครุนครสวรรค์
รุ่งโรจน์ ธรรมรุ่งเรือง. (๒๕๕๖). มรดก ๑,๐๐๐ ปี เก่าที่สุดในสยาม. กรุงเทพฯ : มิวเซียมเพรส
สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์. (๒๕๖๕). ความเป็นมา. สืบค้น ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖, จาก
<https://www.cea.or.th/th/>